

קוֹנְטֵרַס

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח

יְגִלָּה נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹת, אִיךְ שְׂבַחֲוֹר יְשִׁיבָה יְכוּל
לְהַצְלִיחַ בְּיָמִים שֶׁהוּא נִמְצָא בִּישִׁיבָה, וּלְהַתְעֵלוֹת
בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה, וּלְקִנּוֹת לְעַצְמוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת.

בְּנוֵי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבְּנֵנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלְב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה

רַבִּי נַתָּן מְבַרְסֵלְב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּכַסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלְב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֲשֶׁרִי בְּחֹר
הַשּׁוּקָד בַּתּוֹרָה, וְקוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ
שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בִּשְׁ"ס וּבְד' חֶלְקֵי
שְׁלַחַן עָרוֹן וּבְפֶרֶט בְּמִשְׁנֵיּוֹת. וְכָל
זֶה מְלַבֵּד סִדְרֵי הַיְשִׁיבָה, וְאִזּוּ יִהְיֶה
הַכִּי מְצַלַּח; כִּי הָעֵקֶר לְהִיּוֹת רַגִּיל
לְחֹזֵר לְעַצְמוֹ הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת
וְהַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא וְהַרְבֵּה סִימָנִים
בְּשִׁלְחַן עָרוֹן בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ דִּיקָא
יְצַלִּיחַ.

(אמרי-מוהרא"ש חלק ב' תתקפ')

קוֹנְטֵרַס

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח

.א.

לְבַחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח יִשְׁנֶה אַחֲרֵינֵי גְדוּלָּה כְּלַפֵּי
עֲצָמוֹ

אַהֲוֵבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל בְּחֹר
יְשִׁיבָה מְנַחַת אַחֲרֵינֵי גְדוּלָּה בְּמֵאֵד מְאֵד, הֵן מְצֻד
עֲצָמוֹ, הֵן מְצֻד הַהוֹרִים וְהֵן מְצֻד כָּלֵל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל. הָאַחֲרֵינֵי מְצֻד עֲצָמוֹ; כִּי יָמֵי הַנְּעוּרִים הֵם
הַיָּמִים הַיְפִים בְּיוֹתֵר שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, עַד כְּדֵי כָּךְ,
שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קֹנֵב): יִנְקוּתָא
כְּלִילָא דְוֵרְדָא; עֵקֶר יִפִּי הַפְּרַח — כִּשֶׁהוּא
בְּצַעֲרוֹתוֹ; בְּחֹר כִּשֶׁהוּא צָעִיר, יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ
בְּלִתֵּי מְגַבְלִים. הֵן אֶמֶת, הַיֵּצֵר הָרַע אֵז אֶצְלוֹ חֲזָק
מְאֵד מְאֵד, כִּי בּוֹעֵר בּוֹ הַיֵּצֵר הָרַע בְּצוּרָה מְשֻׁנָּה,

עם פל זאת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שְׂזוּ מְעֻלָּה גְדוֹלָה, שְׂיֵשׁ לְאָדָם יִצָּר הָרַע, כִּי הוּא יָכוֹל לְקַחַת אֶת כָּל הַחֲמִימוֹת וְהַתְּלַהְבוֹת שֶׁל הַיִּצָּר, וְלְהַכְנִיֵס בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה; כִּי הַיִּצָּר הָרַע בּוֹעֵר בְּאָדָם מְאֹד מְאֹד, וּבְפָרֵט בְּכַנֵּי הַנְּעוּרִים, יֵשׁ לָהֶם נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד. וְעַל זֶה אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, אוֹתָהּ אֲשׁ שְׂבוּעֶרֶת בּוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, לְעֵבֹר אֵיזוֹ עֲבָרָה, אוֹתָהּ אֲשׁ יִכְנִיֵס בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, לְהַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהְבוֹת עֲצוּמָה, וְלִלְמַד בְּשִׁקְיָדָה עֲצוּמָה (וְעַיֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד').

וְלִכֵּן עַל בְּחֹר יֵשׁ אַחֲרֵינֵי גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּעֵת בְּחֵרוּתוֹ הוּא מְסַכֵּן מְאֹד, מְצַד אֶחָד בּוֹעֵר בּוֹ הַיִּצָּר הָרַע מְאֹד, וְיָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו, עַד כְּדֵי כָּף, שְׂחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים קִיג), שְׂרֹןֶךָ הָדָר בְּכָרְךָ גְדוֹל, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָכוֹל לְהַעֲיִד עָלָיו אִם הוּא נָקִי אוֹ לֹא, כִּי יֵשׁ עָלָיו נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים. לִכֵּן בְּחֹר שְׂרוּעָה לְהַצְלִיחַ בְּחַיָּיו, אִזִּי בִימֵי נְעוּרָיו בְּהֵיוֹתוֹ בְּיְשִׁיבָה, אִם יִקַּח עֲצוּמוֹ בְּיָדָיו, יָכוֹל לְהַצְלִיחַ וּלְשַׁגְּשֵׁג, כִּי אֶת הַמְּדוּרָה, תְּבַעֲרַת הַיִּצָּר, יִכְנִיֵס בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, לְהַתְּפַלֵּל בְּקוּלֵי קוּלוֹת, וְלִלְמַד בְּקוּלֵי קוּלוֹת. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (חֲגִיגָה יד.): אֵין לָךְ נְאֻה בַּמְּלַחְמָה אֶלֹא

בְּחֹר; צָעִיר שֵׁשׁ לוֹ מְלַחֵמָה גְּדוֹלָה, מְלַחֵמָת הַיָּצָר, בּוֹעֵר בּוֹ הַנְּאוּף, בּוֹעֵרֶת בּוֹ גְּזֵלָה וּגְנֵבָה, בּוֹעֵרֶת בּוֹ תְּאוֹת אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, לְאָכֵל כְּזוֹלֵל וְסוֹבָא, בּוֹעֵר בּוֹ כְּבוֹד, וּשְׂאֵר תְּאוֹת רְעוּת, וְלוֹקַח אֶת הַהִתְלַהְבוּת הַזֶּה, וּמְכַנִּיֶסָה בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְעוֹשֶׂה לְעֶצְמוֹ גְּדֵר — מִתְחַלֵּת הַתְּפִלָּה וְעַד סוֹפָה אֵינוֹ מְדַבֵּר עִם אֵף אֶחָד, אֶלָּא צוֹעֵק בְּתְפִלָּה. כְּמוֹ-כֵן לּוֹמֵד תּוֹרָה, וּמְכַנִּיֶס אֶת כָּל הַהִתְלַהְבוּתוֹ רַק בְּלִמּוּד תּוֹרָה. הַבְּחֹר הַזֶּה יִהְיֶה מְאֹד מִצְלָח. וְכֹךְ אוֹמֵר רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א): כְּשֶׁהַמְּחִיז בְּקִטְנוּת וּבְצִמְצוּם, אִז טוֹב מְאֹד לְצַעֵק — בֵּין בְּתוֹרָה וּבֵין בְּתְפִלָּה, וְהַצְעָקָה שְׂאָדָם צוֹעֵק, בְּזֶה הוּא מוֹרִיד אֶת הַמְּחִיז. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'): כְּשֶׁבוֹעֵרֶת בְּאָדָם תְּאוֹת נְאוּף, הָעֵצָה — שִׁיִּצְעֵק הַרְּבִיָּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-יְדֵי-זֶה יוֹלִיד אֶת הַמְּחִיז שְׁלוֹ, וּבְרָגַע שִׁיְהִי לוֹ מְחִיז — יִנָּצֵל מִהַתְּאוֹת; כִּי בְּפִרוּשׁ אוֹמֵר רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ע"ב), שֶׁעַקֵּר הַיָּצָר הָרָע בָּא רַק מִהַדָּמִים, שֶׁבוֹעֵר בּוֹ הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשָּׁמַאֲלִי, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הַבְּחֹר שְׂזוּכָה לְצַעֵק הַרְּבִיָּה — בֵּין בְּתוֹרָה וּבֵין בְּתְפִלָּה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַדָּמִים. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוֹ ז"ל

(לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עה): כְּשֶׁאָדָם צוֹעֵק —
 בֵּין בְּתוֹרָה בֵּין בְּתַפְלָה, אָזִי מְזַכֵּךְ אֶת הַדְּמִים שְׁלוֹ,
 וְאַחַר שְׂזוּכָה לְזַכּוֹף הַדְּמִים, הַמּוֹחִין שְׁלוֹ מְאִירִים
 כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרֵת, הוּא חוֹשֵׁב רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, הוּא מְשִׁתַּקֵּק רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין
 לוֹ כְּכֹר רְצוֹן לְשׁוּם דְּבָר. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-
 הַר"ן, סימן נא), שְׂזוֹ הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שְׁאָדָם
 יִגִּיעַ אֵלֶיהָ, שְׁאִינּוֹ רוֹצֶה כְּכֹר שׁוּם דְּבָר — לֹא
 עוֹלָם הֵזָה וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּעֶצְמוֹ. וְסִיִּים רַבְּנוּ ז"ל: עַל זֶה צָרִיכִים עֲבוֹדָה
 גְּדוּלָּה מְאֹד וְסִיעֲתָא דְשִׁמְיָא גְּדוּלָּה מְאֹד, שְׁאָדָם
 מְזַכֵּךְ עֶצְמוֹ כָּל-כֶּף, עַד שְׁאִינּוֹ רוֹצֶה שׁוּם דְּבָר רַק
 אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּעֶצְמוֹ; כִּי קֹדֶם שְׁאָדָם
 מְזַכֵּךְ אֶת הַדָּם שְׁלוֹ, וּבּוֹעֵר בּוֹ הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל נְאוּף,
 אֲזִי הַמַּח שְׁלוֹ מְאֹד מְבַלְבֵּל, אִינּוֹ יוֹדֵעַ מָה הוּא
 רוֹצֶה; פַּעַם נִמְשָׁךְ לְנְאוּף, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, פַּעַם
 נִמְשָׁךְ לְאַכִּילָה וּשְׂתִיָּה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, פַּעַם נִמְשָׁךְ
 לְתַאֲוֹת מְמוֹן, בַּר מִיָּנָן, שְׁכָל הָרֵאשׁ שְׁלוֹ מִנַּח רַק
 בְּכֶסֶף, וְתַמִּיד חוֹשֵׁב: אֵיךְ מְרוֹיַחִים עוֹד וְכוּ' וְכוּ',
 אֲשֶׁר שְׁלֵשׁ תַּאֲוֹת אֱלוֹ: תַּאֲוֹת נְאוּף, תַּאֲוֹת אֲכִילָה
 וּשְׂתִיָּה וְתַאֲוֹת מְמוֹן, הוֹרְסוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.
 וְכַמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן

א), שֶׁהֵן מוֹרִידוֹת מֵהָאָדָם אֶת הַיְרָאָת שְׁמַיִם שָׁבוּ, וְזֶה חֶרְבֵן יְרוּשָׁלַיִם; כִּי יְרוּשָׁלַיִם זֶה יֵרָא שְׁלָם, שְׁלֵמוֹת הַיְרָאָה, וְכַשֵּׁי לְאָדָם שֶׁלֹּשׁ תְּאוֹת אֱלוֹ, אֲזִי נִחְרָבָה אֶצְלוֹ יְרוּשָׁלַיִם. לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ג.), אִם זוֹכִים לְקוֹם בְּלִילָה בְּשֶׁלֶשׁ מִשְׁמֹרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקִמָּה זוֹ, אֲזִי זוֹכִים לְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הַלָּלוּ; מִשְׁמָרָה רֵאשׁוֹנָה חֲמֹר נוֹעַר, כְּנֶגֶד תְּאוֹת מָמוֹן, מִשְׁמָרָה שְׁנִיָּה כְּלָבִים צוֹעֲקִים, כְּנֶגֶד תְּאוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, מִשְׁמָרָה שְׁלִישִׁית תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ וְאִשָּׁה מְסַפֶּרֶת עִם בַּעֲלָהּ, כְּנֶגֶד תְּאוֹת נְאוּף, וְצָרִיכִים אֲזִי הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַחֲמֵים רַבִּים, שְׁיִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ מֵעֲצָמוֹ הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת אֱלוֹ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ כְּלוֹם בְּמַח רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה. וְזוֹ הָאֲחֻרְיֹת שֵׁשׁ לְבַחֲרוֹר יְשִׁיבָה. כִּי בְּמָה זְמַן יוֹשְׁבִים בִּישִׁיבָה? שָׁנָה, שְׁנָתַיִם, שְׁלֹשׁ, וַיְכוּלִים אֲזִי לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד, אִם מְכַנְיָסִים דְּבוּרִים אֱלוֹ בְּתוֹךְ הַלֵּב, וְלִהְפֹּךְ יְכוּלִים לְהִיּוֹת כְּשֶׁלּוֹן גְּדוֹל, אִם אֵין מַחְדִּירִים אֶת הַדְּבוּרִים בְּתוֹךְ הַלֵּב. וְלָכֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! אִם רְצוֹנָךְ לְהַצְלִיחַ בַּחַיִּים בְּכָל־לַיּוֹת, וְכֵן לְהִיּוֹת "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח", עָלֶיךָ לְנַצֵּל אֶת הַשָּׁנִים שֶׁאַתָּה בִּישִׁיבָה, וְלִלְמַד

בְּהַתְּמָדָה, בְּחִיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת וּבְקוֹל גְּדוֹל, וּלְהַתְּפַלֵּל
בְּהַתְּלֵהְבוֹת וּבְאֵשׁ וּבְחַמִּימוֹת וּבְקוֹל גְּדוֹל, וְתַתְּנֶהג
כִּיָּאָה לְבַחֲוֹר יְשִׁיבָה.

ב.

לְבַחֲוֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח יְשָׁנָה אַחֲרֵיּוֹת גְּדוֹלָה כָּל־פִּי
הַהוֹרִים

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר מִנַּחַת
עָלֶיךָ אַחֲרֵיּוֹת גְּדוֹלָה לְגַבֵּי הוֹרֵיךָ, הֵינּוּ מְצוֹת כְּבוֹד
אָב וָאִם, אֲשֶׁר זֶה הַמְצוּהָ הַחֲמוּדָה בְּיֹתֵר (דְּבָרִים
רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַפֵּיד
עָלֶיךָ יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וּבְנֵי-אָדָם מְאֹד מְאֹד מְזַלְזָלִים
בְּמְצוּהָ זֶה, מִתְחַצְּפִים נֶגֶד הַהוֹרִים, אֵינָם שׂוֹאֲלִים
לְשִׁלּוּמָם, אֵינָם מְדַבְּרִים אִתָּם, אֲשֶׁר זֶה עוֹן חָמוּר
מְאֹד, כִּי כֶּן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין ל'):
בְּזִמְן שְׂאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וָאִמוֹ, אוֹמֵר הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אֲנִי עָלֵיהֶם כְּאִלוֹ דְרָתִי בִּיגִיָּהֶם
וּכְבֹדוֹנִי; אֲצֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב
כְּשֶׁמְכַבְּדִים אֶת הַהוֹרִים. וְאִם אָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה,
וּמִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ עִם הַבְּרִיּוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ יִרְאֵת
שָׁמַיִם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יוֹמָא פו.), מֵה

בחור ישיבה מצלח

תקמוז

הבריות אומרות עליו? אשרי אביו ואמו שילדוהו, אשרי רבו שלמדו תורה. אבל אם אדם מתנהג כפרא, ומלסטם את הבריות, גונב וגוזל, הוא חצוף ועז פנים, מה הבריות אומרות עליו? אוי לאביו ואמו שהולידו אותו, ואוי לרבו שלמדו תורה, כי מתנהג כף! וזה החלול ה' הגדול ביותר. ולכן כבוד אב ואם זו המצוה הגדולה ביותר, וכמאמרם ז"ל (פסיקתא רבתי): תמורה שבחמורות — כבוד את אביך (עין דברים רבה, פרשה א'); ולכן "בחור ישיבה מצלח" צריך לשמר על קשר תמידי עם ההורים, ולצלצל אליהם בכל פעם, ולחזקם ולעודדם, ולספרם כמה טוב ונעים לו בישיבה, וכל חויה שעוברת עליו יספר ויתחלק בה עמם, ובזה הוא מחיה אותם, משמחם ומפיח בהם חיות, אשר זו המצוה הגדולה ביותר; כי אין עוד דבר חשוב כל-כך כמו לשמח את ההורים, לכבדם וליקרם. וכמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק כז): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם; זה רצונו יתברך! ואיזה כבוד יכולים לכבד את ההורים, אם לא על-ידי שלומדים תורה ומקיימים את המצוות, מתפללים בתפילות ובדבקות להקדוש-

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח

תקומח

בְּרוּךְ-הוּא, מְשַׁמְּחִים אֶת הַבְּרִיּוֹת, מְשַׁמְּחִים אֶת כָּל־אִישׁ, אֲזִי הַהוֹרִים הַכִּי מְאֹשְׁרִים, כְּשֶׁרוֹאִים אֶת בְּנֵם מְאֹשֵׁר וְלוֹמֵד תּוֹרָה, וְנוֹהֵג בְּדַרְךְ אֶרֶץ לְכָל־עֵין בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ, סוּף פְּרִשְׁת בְּחֻקְתִּי). לְזֹאת, אֶהוּבִי בְּנֵי! אֲחֻרִיּוֹת שֶׁל "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח" לְגַבִּי הַהוֹרִים גְּדוֹלָה מְאֹד, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכֶּה לְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ כְּדָבָעִי.

כִּי יִתְכַן מְאֹד, שֶׁהַהוֹרִים אֵינָם מְסַפְּיִים שְׂיִלְךָ לִישִׁיבָה וְיִלְמַד תּוֹרָה, וּבְפֶרֶט הַיּוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂתָה מִהַפְּכָה בְּעוֹלָם, וְהַעֲרַב-רַב נִתְעַרְבוּ בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַדִּירִים בָּהֶם כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וּמְכַשִּׁילִים אוֹתָם בְּטִרְפוֹת וּנְבִלוֹת, חֲלוּל שִׁבְתָּ, שְׂקוּץ, נְאוּף, תַּעֲוֹב, וְיֵשׁ בָּתִּים אֲשֶׁר נִמְצְאִים שָׁם טְלוּיִזְיָה וְוִידְאוֹ, וּבּוֹדְאֵי הַהוֹרִים מִתְנַגְּדִים לְבֵן שְׂיִלְמַד תּוֹרָה, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁהֵבֵן מוֹסֵר נִפְשׁוֹ, וְהוֹלֵךְ לִישִׁיבָה, וּמִתְחִיל לְלַמֵּד וְלִשְׁקֹד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה, וְיִוָּדַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג, אֲזִי בּוֹדְאֵי יִצְלִיחַ מְאֹד, וְיִשְׁלִימוּ עִמּוֹ לְבַסּוּף.

וְעַל-כֵּן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח" אֵינָנו אוֹמֵר לְהוֹרִים מִה לַעֲשׂוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִינוֹ מִתְחַצֵּף

בְּחֹר יְשִׁיבָה מִצְלַח תְּקַמֵּט

כְּנִגְדָם, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶהוּ אֶסוּר חָמוּר, אֲלֵא
מְכַבְּדִם מְאֹד, אִף שֶׁהֵם מוֹנְעִים מִמֶּנּוּ לְלַמַּד תּוֹרָה
וְלִשְׁמֹר שַׁבָּת וְלֶאֱכֹל כָּשֶׁר, אֲשֶׁר בְּדִבְרֵי אֱלוֹהִים הוּא
בְּפִרוּשׁ אֵינוֹ צָרִיךְ לִשְׁמַע בְּקוֹל הַהוֹרִים, כְּמֵאמְרָם
ז"ל (יְבָמוֹת ה:): יְכוּל יֵהָא כְּבוֹד אָב וְאִם דּוּחָה
שַׁבָּת, תְּלַמּוּד לּוֹמַר: "אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת
שַׁבָּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ"; כִּלְכֶם הֵיבִים בְּכְבוּדֵי, אָמַר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; הֵגֵם שְׂאֵבָא וְאֵמָא הוֹלִידוּ
אוֹתוֹ, אָבָא וְאֵמָא הֵבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל זֶה הָעוֹלָם, אָבָא
וְאֵמָא הִתְיַגְעוּ בְּעִבּוּרוֹ, אָבָא וְאֵמָא גָּדְלוּ אוֹתוֹ,
עַל-כֵּן צְרִיכִים לְכַבְּדֵם וְלִיקְרָם מְאֹד, אֲבָל כְּשֶׁמִּגִּיעַ
לְיַדֵי קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, אֵין צְרִיכִים לְשִׂאָלָם.
וְלָמָּה? כִּי אוֹתוֹ רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׂאֵמַר "כְּבֹד אֵת
אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ", אוֹתוֹ רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אָמַר: "לֹא
תִּגְנוּב", "לֹא תִנְאַף", "לֹא תִרְצַח", "זְכוֹר אֵת יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ". אוֹתוֹ רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהִזְהִירָנוּ
עַל כְּבוֹד אָב וְאִם, אוֹתוֹ רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם הִזְהִירָנוּ
לֹא לַעֲבֹר עַל חֻקֵי הַתּוֹרָה. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (רש"י וַיִּקְרָא יט, ג), שְׂאֵם אוֹמַר לוֹ אָבִיו
לְחַלֵּל שַׁבָּת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֵין צְרִיכִים לִשְׁמַע
בְּקוֹלוֹ. וּבּוֹדְאֵי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּחֻכְמָה, לֹא
לִילָךְ 'רֵאשׁ בְּרֵאשׁ', וְלִזְלִזֵּל בְּהֵם, כִּי זֶהוּ אֶסוּר

חָמוּר, אֵלֶּא לֹא לֹמַר: "אָבָא, אִמָּא, אָנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם מְאֹד, וּמְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶתְכֶם, וְאַתֶּם בְּעֵינַי הַכֹּל, מְלַךְ וּמְלָכָה, וְאָנִי מְעַרִיף אֶתְכֶם בְּיוֹתֵר, אֲבָל כְּשֶׁמְגִיעַ לְרִצּוֹן הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, כִּלְנוּ מְחַיְיבִים לְשֹׁמֵר שַׁבָּת, לְאָכֹל כָּשֶׁר, כִּלְנוּ צְרִיכִים לְסַלֵּק אֶת הַכְּלֵי מִשְׁחִית וְהַסְרָטִים וְהַפּוֹרְנוֹגְרַפְיָה וְהַלְכָלוֹף מֵהַבַּיִת, כִּי עַל זֶה נֵאמַר: "לֹא תִנְאָף", "לֹא תִרְצַח", "לֹא תִגְנֹב", כִּי מָה רוֹאִים בְּכֵלֵי מִשְׁחִית הַלָּלוּ? נִאֻף, רְצִיחָה, גְּנֵבָה, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ נִגְדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה".

וְכֵן לֹמַר לְהוֹרִים אֶת הַדְּבָרִים בְּצוּרָה יָפָה, בְּעֵדִינּוֹת, בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וְכוּ'. לָכֵן עַל "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", מִנְחַת אַחֲרִיּוֹת גְּדוּלָה כִּלְפֵי הַהוֹרִים. וּכְשֶׁהַהוֹרִים רוֹאִים, שְׁבָנָם רְצִינִי, וְרוּצָה בְּאַמַּת אֶת הַטּוֹב שְׁלָהֶם, אֲזִי הֵם שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים, כִּי אֵילוֹ הוֹרִים אֵינָם רוֹצִים לְרֹאוֹת נַחַת מִיִּלְדֵיהֶם?! אַף לְצַעֲרָנוּ הָרַב, הָעַרְב־רַב הַכְּנִיסוּ בְּנֵעַר נִאֻף, סְמִים, שְׁחִיתוֹת, גְּנֵבָה, גְּזֵלָה, אֲלִימוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן יִתְכַּן שְׁבַת-חֲלָה יִתְנַגְּדוּ הַהוֹרִים לְבָנָם אֲשֶׁר חִשְׁקָה נַפְשׁוֹ בַּתּוֹרָה, אֲבָל לְאַחַר שִׁירָאוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ-אֶרֶץ וְהִיחַס שְׂמֵקָבִלִים מִמֶּנּוּ — בּוֹדָאֵי יִשְׁמַחוּ מְאֹד, וְגַם-כֵּן יִשׁוּבוּ בַּתְּשׁוּבָה לְבִסּוּף. לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר! עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁעַל "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח"

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח תִּקְנָא

מִנַּחַת אַחֲרֵי גְדוּלָּה לְגַבֵּי הַהוֹרִים, הָאֵח וְהָאֲחוֹת,
הַגֵּיס וְהַגֵּיסָה וְכוּ', כִּי בָּזָה שֶׁהוּא יִתְנַהֵג כִּי־אֵה
לְבַחֲוֹר יְשִׁיבָה, בָּזָה יְגַרֵם שֶׁהַהוֹרִים וְכָל הַמְשֻׁפְּתָה
יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה.

ג.

לְבַחֲוֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח יִשְׁנָה אַחֲרֵי גְדוּלָּה כָּל־פִּי כָּל־לִשָׁת וְנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר מִנַּחַת
עָלֶיךָ אַחֲרֵי רְצִינִית לְגַבֵּי כָּל־לִשָׁת וְנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי
נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִים עָלֶיךָ בְּזִכּוּכִית מִגְדֻלָּת;
כִּי בָּזָה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד צְרוּת וְיִסּוּרִים,
דְּפֹאֶז, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים,
עֲנִיּוֹת, דְּחֻקוֹת וְחֻבוֹת, עֲלִבוֹנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין,
וּמָה שֶׁאָדָם סוֹבֵל בְּחַיָּו, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יֹדֵעַ. עַד שֶׁרַב רַבִּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם הִתְקַרְרוּ מְעַבּוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲפֹלוּ בִימֵי נְעוּרֵיהֶם, וְכָל שָׁכֵן אַחַר
שֶׁהִתְחַתְּנוּ, וְהִבִּיאוּ יְלָדִים לְזֶה הָעוֹלָם, וּבְרָגַע
שֶׁהִחֲלוּ לְרוּץ אַחַר פְּרִנְסָה, בְּרָגַע שֶׁיִּרְדּוּ בְּשִׂאוֹל
תְּחַתִּית וּמִתְחַתִּיו, הִתְקַרְרוּ מִהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל לְמוֹד
הַתּוֹרָה, מִקִּיּוֹם הַמְצוּוֹת, עַד שֶׁלְּבִסוּף הַתְּרַחֲקוּ

מִהֶקְדָּשָׁה לְגַמְרֵי. וְזֶה קוֹרָה אֶצֶל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.
 בְּיַד אֵי יִשְׁנִים בּוֹדְדִים, אֲשֶׁר הֵם מִתְּלֵהָבִים אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ מְגִיל צָעִיר עַד סוֹף יְמֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל
 פָּאָר אֶת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ, הַרְבֵּי רַבֵּי זוֹשָׁא
 מִהֶאֱנִיפּוֹלֵי זי"ע, וְאָמַר עָלָיו, שֶׁהַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
 עֲבַד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּהִתְלַהְבוֹת אַחַת
 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, מֵאֵז שֶׁהֵחֵל לְהַכְּנִס לְעַבּוֹדַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הִחְזִיק בְּאוֹתָהּ
 הִתְלַהְבוֹת, וְשׁוּם דָּבָר לֹא שָׁבְרוּ; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל
 כְּשֶׁבָּאָה לְאָדָם אִיזוּ מְנִיעָה, אִילוּ יְסוּרִים, אִיזוּ
 נְפִילָה וְהִשְׁלָכָה, הוּא מִתְקַרֵּר, אֲבָל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ
 הִרְאָה דֶּרֶךְ, שֶׁאֶפְשָׁר לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּאוֹתָהּ הִתְלַהְבוֹת. לְזֹאת, עַל "בְּחֹר יְשִׁיבָה
 מְצַלַח", יֵשׁ אַחֲרֵיכֶם גְּדוּלָה כָּלפִי כָּלֵל נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם נִמְצָא בְּחֹר הַמְּתַפְּלֵל בְּהִתְלַהְבוֹת
 עֲצוּמָה, בְּקוּלֵי קוּלוֹת, אִם יֵשׁ בְּחֹר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה
 בְּהִתְלַהְבוֹת עֲצוּמָה, בְּתִשׁוּקָה גְּדוּלָה, אִם יֵשׁ בְּחֹר
 הַמְּקַיֵּם מִצְוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתָמִיד שִׂמְחָה
 וּמְשִׂמְחָה אֶת הַבְּרִיּוֹת, הוּא זוֹכֵה לְעֲשׂוֹת מִהֶפְכָּה בֵּין
 שָׂאָר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן אַחֲרֵיכֶם שֶׁל בְּחֹר
 יְשִׁיבָה כָּלפִי כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הִיא גְּדוּלָה מְאֹד,
 וְאִם בְּנֵי-אָדָם רּוֹאִים בְּחֹר הַמְּתַנַּהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ,

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח תְּקַנֵּג

הוֹלֵךְ עִם חֲלִיפָה וְכוּבֵעַ עֲלִיוֹן, וְהוּא נְעִים הִלִּיכוֹת
וּבַעַל מְדוֹת טוֹבוֹת, כָּלֵם מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ, אֶת הוֹרְיוֹ,
אֶת רַבּוֹ שְׁמֵלְמָדוֹ תוֹרָה. וּמְקַלְסִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִי
הֲרַב שְׁלֵמָדוֹ לְזֶה תוֹרָה! אֲשֶׁרִי הָאֵב וְהָאֵם שֶׁל זֶה
שֶׁהוֹלִידוֹ אוֹתוֹ! אֲשֶׁרִי הַבְּחֹר הַזֶּה שְׁמַתְנֵהג כֶּךָ
(יּוֹמָא פּוּ). לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עֲלִיךָ לְדַעַת אֶת
גְּדֹל הָאֲחֻרְיוֹת הַמְטַלַּת עַל "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח",
וְאֵם תְּכַנִּים בְּדַעְתְּךָ הֵיטֵב הֵיטֵב, אֶת שְׁלֵשֶׁת מִיָּנִי
הָאֲחֻרְיוֹת הַמְנַחִים עֲלִיךָ: הֵן לְגַבִּי עֲצֻמָּה, הֵן לְגַבִּי
הוֹרִיךָ, הֵן לְגַבִּי כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי תִשְׁתַּנֶּה
לְגַמְרִי מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה, וְתִזְכֶּה לְשֵׁם טוֹב לֹא
בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלָבָד, אֶלָּא גַם בְּעוֹלָם הַבָּא, וַיִּשְׁבְּחוּךָ
וַיִּפְאָרוּךָ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

ד.

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח, מְנַצֵּל זְמַנּוֹ הַיְקָר בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר "בְּחֹר
יְשִׁיבָה מְצַלַּח" אֵינְנוּ מְטַעֵה אֶת עֲצֻמוֹ, וַיּוֹדַע שְׂאֵם
הוּא עֲתָה בִּישִׁיבָה שָׁנָה, שְׁנָתִים וְשִׁלְשׁ, עָלְיוֹ לְנַצֵּל
כָּל יוֹם וַיּוֹם, כָּל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ, כָּל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, כָּל

שָׁנָה וְשָׁנָה, כִּי חָבַל לוֹ עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל רִגַע לְאַבְדוֹ לְרִיק, אֲדַרְבָּה, מִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שֶׁלֹּא עוֹבֵר עָלָיו יוֹם אֶחָד, מִבְּלִי שֶׁיִּלְמַד 'חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם', שְׁזָה לְמוֹד מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ח.):

לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו, וְזוֹ סִגְלָה לְיִרְאֵת שָׁמַיִם וּלְתַקּוֹן הַבְּרִית. וְלִכֵּן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח" עוֹשֶׂה לְעֲצֻמוֹ קְבִיעוֹת כָּל יוֹם לְלַמַּד חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם וַיְהִי מָה, הוּא מִכָּרַח לְסִיִּים בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּמִקְרָא. כְּמוֹ-כֵן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח" נוֹטֵל מְשָׁנִיּוֹת, וְלוֹמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּמִשְׁנָה. כְּמֵאמָרָם ז"ל (סְנֵהֲדָרִין מ.ב.): בְּמִי אֵתָּה מוֹצֵא מִלְּחֻמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מִשְׁנָה; תְּחַלָּה, צְרִיף אָדָם לְלַמַּד הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, פָּרַק אַחַר פָּרַק, וְלֵהִיּוֹת עַל זֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל מְאֹד, כְּמֵאמָרָם ז"ל (סְנֵהֲדָרִין ק.): "טוֹב לֵב מְשִׁתָּה תְּמִיד" — זֶה בְּעַל מִשְׁנָה; כִּי כִּשְׂאָדָם לוֹמַד מִשְׁנָה וְאִינוֹ שׂוֹאֵל קְשִׁיוֹת, הוּא תְּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְלוֹמַד בְּהִתְמַדָּה. וְכְמוֹ-כֵן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח" שְׁלוֹמַד בְּכָל יוֹם מִשְׁנָה, הוּא מְקַרֵּר אֶת הַיָּצָר הָרַע, כְּמוֹבָא מִגּוּרֵי הָאָרִיז"ל, שְׂמִי שְׁזוּכָה לְגַרְסַּם בְּכָל יוֹם

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח תְּקֵנָה

ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, הוֹרֵג אֶת יִצְרוֹ הָרַע (עֵין בְּרֵאשִׁית חֲכָמָה, שְׁעַר הַקְּדוּשָׁה פ"ב). לָכֵן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח" לומד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִם שָׁבָא לוֹ הַדְּבָר מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת בִּימֵי הַבְּחָרוֹת, בִּימֵי הַנְּעוּרִים, קָל לוֹ יוֹתֵר לְלַמֵּד אֶת הַח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, כִּי אֵין עָלָיו הַרְבֵּה טְרָדוֹת, וְכִשְׁגוֹרֵס ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, הוֹרֵג אֶת יִצְרוֹ הַבּוֹעֵר בּוֹ, כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי מְשָׁנִיּוֹת הוּא הוֹרֵס אֶת הַיִּצָּר הָרַע שְׁלוֹ, וְמָה גַם שְׁעַל-יְדֵי לְמוּד מְשָׁנִיּוֹת יִזְכֶּה לְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין הַגְּלִיּוֹת הַלָּלוּ מִתְקַבְּצוֹת, אֲלֵא בְזָכוֹת מְשָׁנִיּוֹת; לֹא נִגְאָל מִהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֶּה אֲלֵא בְזָכוֹת לְמוּד מְשָׁנָה. לָכֵן "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַּח" רְאוּי לוֹ לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְהַתְמִיד בְּלְמוּד זֶה מְאֹד, וְלַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמוֹ שְׁעוֹר בְּמְשָׁנָה בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אִזּוֹ יִרְגִישׁ כָּל מִינֵי עֲרָבוֹת וְנִעְיָמוֹת. וְאִם קָשָׁה לוֹ בְּבֵת אַחַת לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים, יָכוֹל לְחַלְקֵם לְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם — שְׁשָׁה פְּרָקִים בַּבֶּקֶר, שְׁשָׁה פְּרָקִים בַּצְּהָרִים, וְשְׁשָׁה פְּרָקִים בְּעֶרֶב, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְרַבֵּנוּ ז"ל נָתַן תְּקוּנָה לְכַמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁיְהִיוּ רְגִילִים בְּכָל יוֹם לומר ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה). וְלָכֵן כָּל מִי

שְׂיֹדֵעַ שְׂפָגַם בְּבְרִית, כָּל מִי שְׂיֹדֵעַ שְׂבֹעֵר בּוֹ יִצְרוּ
הָרַע, שְׂיִקַּח מְשָׁנִיּוֹת וְיִלְמַד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׂרֹף אֶת הַיִּצָּר הָרַע שְׂלוֹ לְגַמְרֵי.
כְּמוֹ-כֵן עֶקֶר הַיִּסּוּד לְ"בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח" זֶה
לְמוֹד גְּמָרָא, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּכֹא מְצִיעָא ל.ג.):
הָעוֹסְקִין בְּמִקְרָא מְדָה וְאִינָה מְדָה, בְּמִשְׁנָה מְדָה
וְנוֹטְלִין עָלֶיהָ שְׂכָר, גְּמָרָא — אִין לָךְ מְדָה גְּדוּלָּה
מְזוּ. וְלְעוֹלָם הָוִי רַץ לְמִשְׁנָה יוֹתֵר מִן הַגְּמָרָא; הֵינּוּ
שְׂבָחֹר צָרִיף לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה גְּמָרָא, שְׂבָזָה
כְּלוּלִים מִקְרָא וּמִשְׁנָה. וְאוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד): תְּלַמּוּד — גִּימְטְרִיָּה שְׂמָה
שֶׁל הַקְּלָפָה שְׂמַחֲטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּכָפָם הַבְּרִית —
לִילִית. וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד תְּלַמּוּד — שׁוֹרֵף אוֹתָהּ
לְגַמְרֵי, וְלָכֵן תִּרְאוּ שְׂהַיִּצָּר הָרַע יִנִּיחַ אֶתְכֶם לְלַמֵּד
הַכֹּל, אֲבָל לֹא לְלַמֵּד גְּמָרָא. הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹמֵד עַל
הָאָדָם חֲזָק מְאֹד, שְׂלֹא יִלְמַד גְּמָרָא. וְלָכֵן שְׂמוֹ הוּא
'סְמָא"ל' — ס'יוֹם מ'סְכָתָא א'יִן ל'עֲשׂוֹת; כִּי לְמוֹד
גְּמָרָא מִמְּשִׁיף עַל הָאָדָם אוֹר נִפְלָא מִהָאֲרַבְעָה
עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָּה, עַד
שְׂמֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹר כְּזֶה, שְׂהוּא מְסַבֵּב עִם
אֲרַבְעָה מִלְּאָכֵי הַשְּׂמִירָה, שְׂהֵם רְאִשֵׁי תִבּוֹת
גְּמָרָא: גְּבְרִיאֵל, מ'יְכָאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרִיאֵל;

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח

תקנו

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'):
כְּשֶׁבוֹעֵרֶת בְּאָדָם תְּאֹת נְאוּף, צָרִיךְ לְקַשֵּׁר אֶת
הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, לְכֵן תִּקְּנוּ הַקְּדָמוֹנִים,
שְׂכָשְׁמֵתְקֻשָּׁרִים עִם הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה אוֹמְרִים:
"בְּשֵׁם הַיְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִימֵינִי מִיכָאֵל,
מִשְׁמֵאֵלֵי גְבְרִיאֵל, מִלְּפָנֵי אוֹרִיאֵל וּמֵאַחֲוֵי רַפְאֵל,
וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֵל"; בְּזֶה שְׂאָדָם לוֹמֵד גְּמָרָא,
מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אַרְבַּעַת מְלֶאכֶי שְׂמִירָה. וְלִכֵּן
אֲשַׁרִי "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצֻלָּח", שְׂמֵתְמִיד בְּגְמָרָא,
אֲשֶׁר אֵין יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה. וְצָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
בְּעִבּוֹר לְמוֹד גְּמָרָא, כִּי לְמוֹד גְּמָרָא בָּא לְאָדָם
בְּקִשֵׁי רַב יוֹתֵר מְכַל הַלְמוּדִים, כִּי הֵיִצֵּר הָרַע יִתֵּן
לְלַמֵּד אֶת הַכֹּל, אֲבָל לֹא גְמָרָא. וְעַל-כֵּן הָיִיתָ
שְׁבֵת־חֻלָּה קָשָׁה הַלְמוּד מְאֹד, עַל-כֵּן טוֹב וְרָצוּי
שְׂיֵהִיו לְבְּחֹר שְׁלֶשָׁה שְׁעוּרִים בְּגְמָרָא: שְׁעוֹר אֶחָד
לְבִקִּיאוֹת; שְׂיִתְחִיל מִסֵּכֶת בְּרֻכּוֹת, וַיִּגְרַס בָּהּ דָּף
אַחַר דָּף, עַד שְׂיִסִּים פָּרַק אֶחָד, וְאַחֲרֵי-כֵן יִמְשִׁיךְ
עוֹד פָּרַק, וַיִּגְרַס דָּף אַחַר דָּף וְכוּ' וַיִּמְשִׁיךְ עוֹד פָּרַק
וְכוּ', עַד שְׂיִסִּים מִסֵּכֶת בְּרֻכּוֹת, וַיִּתְחִיל מִסֵּכֶת שְׁבֵת,
וַיִּלְמַד דָּף אַחַר דָּף עַד שְׂיִסִּים מִסֵּכֶת שְׁבֵת, וַיִּתְחִיל
מִסֵּכֶת עֲרוּבִין, וְכֵן יֵלֵךְ וַיִּטִּיל מִמִּסֵּכֶת לְמִסֵּכֶת וְכוּ'.
שְׁעוֹר שְׁנִי — בְּעִיּוֹן, לְתַפֵּס מִסֵּכֶתָא אַחַת וּלְלַמְדָּה

עם כל המפרשים, ולחזור על שעור העיון פעמים
 אין מספר. ושעור שלישי – לתפס מסכתא אחת
 שהוא לומד בעיון, ולגרס אותה מאה פעמים
 ואחת. ואם יהיה חזק בזה, שתהיה המסכתא
 שגורה על לשונו בעל-פה, אחר-כך ימשיך עוד
 מסכתא וכו' וכו'. ואם בחר ישיבה ישמע בקול
 העצה הזו – יצליח מאד, כי היסוד הוא מקרא,
 משנה, גמרא, כמאמרם ז"ל (שבת קכ): "ובביתי אין
 לחם ואין שמלה" (ישעיה ג, ז), שאין בידי לא מקרא
 ולא משנה ולא גמרא; כי מיהו העני הגדול ביותר,
 עד כדי כך, שאין בביתו לא לחם ולא שמלה? זה
 שעובר עליו יום אחר יום, ואינו לומד שלשה
 למודים אלו: מקרא, משנה, גמרא; ועל-כן זה
 צריך להיות יסוד ל"בחר ישיבה מצלח", ללמד
 על-פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אשר הוא
 נורא ונפלא מאד. וכמוכא בדבריו ז"ל (שיחות-הר"ן,
 סימן עו), שלומד עמנו דרך, שאפלו מי שיש לו
 ראש כבד וקשה לו להבין אפלו פשוטן של
 דברים, אבל אם ילמד כסדרן, יגיע למחוז חפצו,
 ולהשגות גבוהות בעבודת השם; אבל צריכים
 להיות עקשן גדול לא להטעות עצמו. וכן אנו
 מוצאים, שיצחק אבינו ברוך את יעקב אבינו

בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח תְּקַנֵּט

(בְּרֵאשִׁית כֹּז, כח): "וַיִּתֵּן לָךְ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ", וְדוֹרְשִׁים עַל זֶה
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה סו, סִימָן ג'):
מֵהִי הַבְּרָכָה שֶׁבָּרְכוּ? אֵלָּא שְׁיִלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ. מִטַּל הַשָּׁמַיִם — זֶה מִקְרָא,
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ — זֶה מִשְׁנָה, וְרֹב דָּגָן — זֶה גְּמָרָא,
וְתִירוֹשׁ — זֶה אַגְדָּה; כִּי הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ
הֵם כְּנֶגֶד אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה,
עֲשִׂיָּה, וּכְשִׂיָּהוּדֵי לִוְמָדָם, מִמְּשִׁיךְ עָלָיו אֹר עֲלִיּוֹן
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ הַבְּרָכָה שֶׁבָּרַךְ יִצְחָק אֶת
יַעֲקֹב, שְׁיִלְמַד בְּכָל יוֹם הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים אֵלוּ. וְלִכְן
אֲשָׁרֵי "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", שְׁלוּמַד בְּכָל יוֹם
פְּרָשָׁה מִפְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וּמְדָרָשׁ רַבָּה
וְתַנְחוּמָא, וְזֶהוּ סֵפֶר מוֹסֵר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, כִּי הַכֹּל
גָּנוּז בַּמְדָרָשׁ. וְצָרִיכִים לְלַמַּד גַּם הַרְבֵּה שֶׁלְחָן עָרוּף,
וְלַעֲשׂוֹת לַעֲצָמוֹ בְּזֶה שְׁנֵי שְׁעוּרִים: שְׁעוֹר אֶחָד
פְּשוּט — לְלַמַּד מִחֵבֶר רַמ"א מִכָּל חֵלְקֵי הַשְּׁלָחַן
עָרוּף, מִתְחִלַּת הַ"אַרְחַ חַיִּים", אַחֲר־כֵּן "יִוְרָה
דְּעָה", "אַבְנֵי הָעֶזֶר", וְ"חֲשֵׁן הַמִּשְׁפָּט", וּכְשִׂיִּסִּים,
יְתִחִיל שׁוֹב מֵהַ"אַרְחַ חַיִּים", וְכֵן יַעֲשֶׂה כָּל יָמֵי
חַיָּיו. וּבְאַמַּת הַ"בֵּית-יוֹסֵף" כְּשֶׁחֵבֶר אֶת הַשְּׁלָחַן
עָרוּף, כְּנֹנְתוֹ הֵיטָה, שִׂיָּהִי שְׁגוּר אֶצֶל כָּל בַּר

יִשְׂרָאֵל, וַיִּסְיָמוּ בְּכָל חֹדֶשׁ. אַךְ הַלֹּאֵי וַנְּסִיִּים פְּעַם
 בְּשָׁנָה אֶת הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ הַקָּדוֹשׁ. וְכֵן שְׁעוֹר שְׁנֵי —
 טוֹר וּבֵית-יוֹסֵף עִם הַבַּ"ח, וְהַשְּׁלַחַן עָרוּךְ עִם
 הַמְּגַנִּים, הַט"ז וְהַמְּגֵן אַבְרָהָם, וְהַמְּחַצִּית הַשְּׁקָל'.
 לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! הִנֵּה מִנְחַת לְפָנֶיךָ דָּרוּךְ
 נִפְלְאָה וְקָלָה מְאֹד, כִּי־צַד לְזָכוֹת לְהִיּוֹת "בְּחֹר
 יְשִׁיבָה מְצַלַח", אִם רַק תִּקַּח עֲצָמֶךָ בְּיָדֶיךָ, יֵשׁ לְךָ
 הַרְבֵּה מֵה לְלַמֵּד. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁכָּל
 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עִמָּךְ עַד עַכְשָׁיו, יִכָּנֵס הַיֵּטֵב בְּלִבְךָ, כִּי
 חָבַל שְׁיִלְכוּ לְךָ יָמֵי הַנְּעוּרִים לָרִיק, אֲשֶׁר בָּהֶם אֶתָּה
 יְכוּל לְהַשְׁלִים עֲצָמֶךָ עִם הַמוֹן תּוֹרָה, וּמֵה שֶׁתִּלְמַד
 אָז, יִשְׁאַר לְךָ כָּל הַחַיִּים. לָכֵן תַּחֲדִיר דְּבָרֵי אֱלוֹ
 עֲמִק בְּלִבְךָ, וּתְקַיֵּם וּתְצִיֵּתם בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּאַמֶּת "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", וְתִזְכֶּה
 לְעֵבֶר אֶת הַחַיִּים בְּנִקְל וּבְשִׂמְחָה, בְּיִרְאַת שָׁמַיִם,
 וּבְדָרוּךְ אֶרֶץ, וּתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 תִּהְיֶה כָּלִי לְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה וּבְכָא,
 לְנִצָּח נְצָחִים!

תָּם וַנְּשָׁלֵם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

תקסא בַּחּוֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח

הַנְּהָגוֹת טוֹבוֹת לְבַחּוֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח

א.

אֱהוּבִי, בְּנִי! כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה מְרִיבוֹת אוֹ וּכּוֹחִים בֵּין
הַבַּחּוֹרִים, רְאֵה לְבָרַח מִשָּׁם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּתֶר, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): מִי
שֶׁבֹרַח מִן הַצָּרָה הוּא פֶקֶח; כִּי בַּאֲמַת זֶה דָּבָר מְאֹד
מְצוּי, שֶׁיִּשְׁנֶן מְרִיבוֹת אוֹ וּכּוֹחִים וְחִלּוּקֵי דַעוֹת בֵּין
בַּחּוֹרִים, וַיֵּשׂ תַּאֲוָה גְּדוֹלָה לְבַחּוֹרִים לְהִתְעַרֵּב
בְּעִנְיָנֵי זולָתָם, וּמִזֶּה נוֹבְעוֹת אַחֲר־כֶּף אֵי הַבְּנוֹת,
מִחִלּוּקוֹת, מְרִיבוֹת וְשִׁנְאוֹת, שְׂאֲחָד אֵינוֹ מְדַבֵּר עִם
הַשְּׂנִי וְעוֹבֵר עַל לָאוּ שֶׁל (וַיִּקְרָא יֵט, יז): "לֹא תִשָּׂא
אֶת אַחִיךָ בַּלְבָּבָךְ", עַד שֶׁמִּתִּיר לְעַצְמוֹ לְרַדֵּף אֶת
זולָתוֹ וּלְהַצִּיק לוֹ, שֶׁיֵּשׂ עַל זֶה עֲנֹשׁ שֶׁל הַלְּבַנֵּת
פְּנִים וּלְשׁוֹן־הָרֶעַ. וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת
"בַּחּוֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", אַל תִּתְעַרֵּב בְּשׁוּם קִטְטָה
וּמִחִלְקֵת, וְלֹא יִהְיֶה לְךָ חֶלֶק בְּשׁוּם וּכּוֹחִים, וְאִז
תִּמָּצָא חֵן בְּעֵינֵי כָלֵם, וַיֵּאֱהָבוּ אוֹתְךָ תָּמִיד.

ב.

אֱהוּבִי, בְּנִי! הֲרִגְלֵ עֲצֻמְךָ לַעֲשׂוֹת תָּמִיד טוֹבוֹת
לְזולָתְךָ, וְאַף פַּעַם אַל תִּחַכְּהָ שֶׁיַּעֲשׂוּ לְךָ

טוֹבָה, מוֹטָב לְהִיּוֹת מְשֻׁפֵּיעַ מִלְּהִיּוֹת מְשֻׁפָּע; כִּי
 בְּזֶה שְׂאֵדָם מְשֻׁפֵּיעַ לְזוּלָתוֹ, זֶה מוֹרָה עַל חֶזֶק מִחוּ
 וְעֲצָבִיו, וְאֲשֶׁר אָפִיו הוּא אָפִי חֶזֶק, וְאִינוּ צָרִיךְ
 טוֹבוֹת מְזוּלָתוֹ, וְזֶה בּוֹנֵה לְאָדָם אֶת הַבְּטָחוֹן
 הָעֲצָמִי שֶׁלוֹ, וְיֵמָּה גַם שֶׁהוּא הֵכִי מְאֻשָּׁר; כִּי מִי
 שֶׁצָּרִיךְ טוֹבוֹת מְזוּלָתוֹ, וּמְחַכָּה לְתִשׁוּמַת לֵב
 מִהַזּוּלָּת, זֶה מוֹרָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָפִי חָלֹשׁ וְעֲצָבִים
 חָלָשִׁים, וְהוּא נִשְׁבֵּר מְכַל דְּבַר קָטָן, כִּי הוּא רִגְשֵׁי
 מֵדִי, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת "בְּחֹר יְשִׁיבָה
 מְצֻלָּח", תְּמִיד תִּשְׁתַּדֵּל רַק לְעֶזֶר לְזוּלָּת, וְאַל תִּחַכָּה
 שֶׁהוּא יֵעֶזֶר לָךְ, כִּי בְּשִׁבִיל מָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת
 מְקַבֵּל, הֲלֹא יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּהְיֶה מְשֻׁפֵּיעַ.

ג.

רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי! לְנַצֵּל אֶת יְמֵי הַבְּחִירוֹת
 שְׁלָךְ, וְתִתְמַיד בַּתּוֹרָה, וְאַל תִּחַפֵּץ בְּשׁוֹם כְּבוֹד
 וּפְרָסוֹם, כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב בַּפְּנֵה וְלוֹמֵד
 בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִינוּ רוֹצֵה
 שׁוֹם דְּבַר, רַק אֶת הַתּוֹרָה, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּנוֹתֵן
 הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ-כְּרוֹךְ-הוּא, אֲזִי אִם יִהְיֶה
 בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא מִמִּילָא יִתְפָּרְסֵם, וְאִם לֹא יִהְיֶה
 בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ שִׁיתְפָּרְסֵם, לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבַר

שִׁיעֲשֵׂה בְּעִבּוּר פְּרִסוּמוֹ. וְלִכֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְרוּץ
 אַחַר שְׂטִיּוֹת, פְּרִסוּם וְכְבוֹד, יוֹתֵר טוֹב לְשֶׁבֶת בַּפְּנֵה
 וְלִלְמַד בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְשֵׁם אֵל
 עוֹלָם, בְּדַבְּקוֹת וּבְחִיּוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד. וּכְבָר אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן ג'): אִם
 יוֹשֵׁב אָדָם בְּזוּיִת וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֲנִי מֵרְאֶהוּ
 לְבָרִיּוֹת; כִּי הַפְּרִסוּם וְהַהֶעֱלָמָה זֶה בָּא רַק מִמְּנוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן מָה וְלָמָּה לְרוּץ אַחַר כְּבוֹד וּפְרִסוּם,
 יוֹתֵר טוֹב לְשֶׁבֶת בְּקֶרֶן זְוִיָּה וְלִלְמַד לְשִׁמָּה בְּהַתְמַדָּה
 גְּדוּלָּה מְאֹד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יִמְנַע אֶת
 הַטוֹב לְהוֹלְכִים בְּדַרְכָּיו (תְּהִלִּים פד, יב).

ד.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! כָּל מִי שְׁרוּצָה לְזִכּוֹת
 לְהִיּוֹת "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", עָלְיוֹ לְהַרְגִּיל
 עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
 וְהִבֵּן אֶל אָבִיו; כִּי בְּאַמַּת אֵין לְאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם
 אֶף אֶחָד רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ, וּבְכַפְרִטִיּוֹת
 בְּחֹר יְשִׁיבָה שְׁרַחֲוֵק מֵהַהוֹרִים וְהַמְּשַׁפְּחָה, אֵין מִי
 שְׁיָבִין אוֹתוֹ. וְלִכֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תְּרַגִּיל
 עֲצֻמָּךְ לִילָךְ בְּמָקוֹם מְיֻחָד, מְקוֹם פְּנוּי שְׂאֵין שֵׁם

בְּנֵי-אָדָם, וּתְדַבֵּר וְתִשְׁיַח עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכָל מֵה שֶׁמַּעִיק לָהּ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְאַף שֶׁבִּתְחִלָּה יִדְמָה לָהּ שְׂאִין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתָהּ, וְאִין מִי שְׂרוּצָה אוֹתָהּ, אֲבָל אִם תִּתְמִיד בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת, אֲזִי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן תִּזְכֶּה לְזַכּוֹת וּלְטָהָרֵת הַמַּחִין, עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה לָהּ מְלַךְ הַכְּבוֹד בְּעֶצְמוֹ, וְתִרְגִּישׁ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַחֹפֵף עָלֶיךָ, אֲשֶׁר זֶה הַנַּעַם הָעֲלִיּוֹן וְהַתְּעִנוּג הָאֲמִתִּי — לְזַכּוֹת לְהַתְּעַנֵּג בְּעֶרְבוּת, יְדִידוֹת, זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְהִיּוֹת "בְּחֹר יְשִׁיבָה מְצַלַח", הִרְגֵּל עֲצֻמָּה לְבָרַח בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר וְתִשְׁיַח וּתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה עֶקֶשׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְאֲזִי סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שֶׁיִּתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ מְלַךְ הַכְּבוֹד בְּגִלּוֹי רַב מְאֹד, וְעוֹלָמָה תִּרְגִּישׁ בְּחַיִּיהָ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְאֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תָּם וּנְשָׁלָם, שִׁבַּח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!